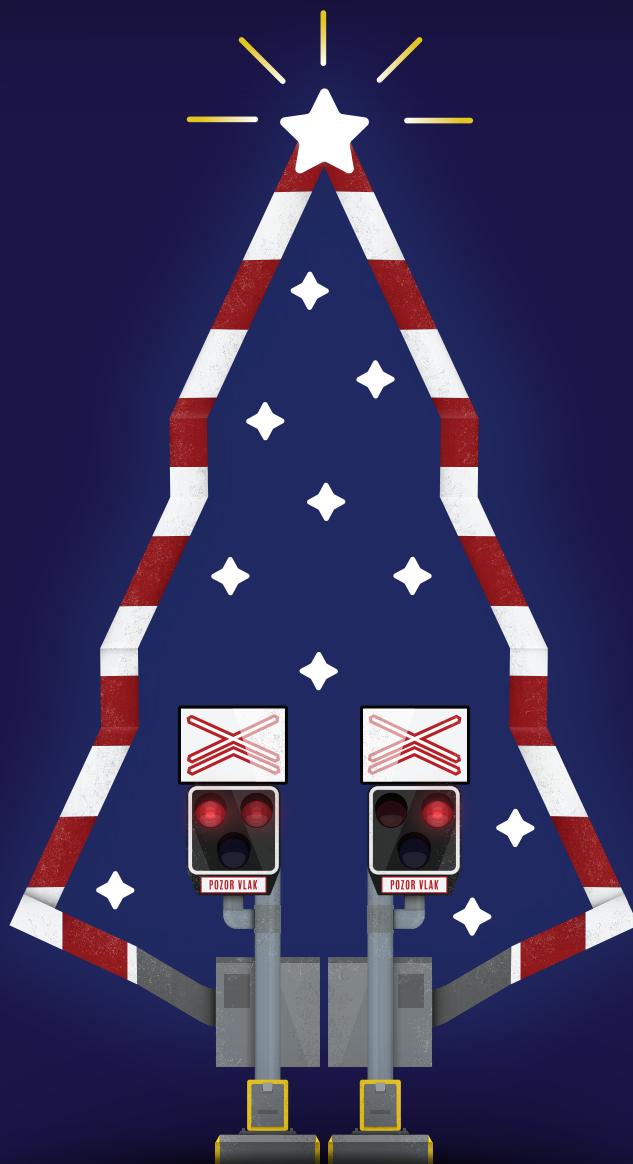

ŽELEZNIČNÝ SEMAFOR

✂ MESAČNÍK ZAMESTNANCOV ŽELEZNÍC SLOVENSKEJ REPUBLIKY

✂ 30. ROČNÍK | DECEMBER 2022

ŠŤASTNÉ A BEZPEČNÉ

VIANOCE

Železničarska omša v Kremnici

Každoročne sa koncom novembra koná slávnostná omša, na ktorej si železničari uctievajú svoju patrónku sv. Katarínu Alexandrijskú a prosia o zdravie a Božie požehnanie pri vykonávaní náročnej práce v prospech spoločnosti. Celoslovenská železničarska svätá omša sa tento rok uskutočnila 26. 11. v Kostole sv. Kataríny Alexandrijskej v Kremnici. Zúčastnila sa na nej približne stovka železničiarov zo všetkých kútov Slovenska.

AUTOR: Barbora Šugárová

KREMNICA — V roku 2009 bola Kongregáciou pre Boží kult a disciplínu sviatosti v Ríme vyhlásená sv. Katarína Alexandrijská za patrónku slovenských železničiarov. „Železničari potrebujú pri vykonávaní svojej náročnej profesie ochranu a utiekajú sa k svojej patrónke. Každý rok sa snažíme organizovať sv. omšu v inom meste Slovenska, pre Kremnicu sme sa rozhodli preto, lebo sa tu nachádza kostol zasvätený sv. Kataríne Alexandrijskej. Prvýkrát sa tak omša konala v chráme, ktorý nesie meno našej patrónky,“ uviedol Jozef Robert Šmigalla, poverený organizovaním omše.

Svätá Katarína Alexandrijská bola podľa legend kresťanská panna a mučeníčka žijúca v 4. storočí, ktorá zomrela krutou smrťou pre svoju vieru. „Železničarske povolanie je krásnym remeslom, ba dokonca poslaním, ale veľmi náročným. Prináša aj nečakané situácie, momenty, v ktorých často rozhoduje okrem skúsenosti a odbornosti aj šťastie. Spolu s desiatkami železničiarov sme počas sv. omše poprosili prostredníctvom modlitby sv. Katarínu, patrónku železničiarov, aby nad nami vždy bdela. Aby sa železničari i cestujúci vždy bezpečne vrátili domov. Ďakujem organizátorom, že sa každoročne môžeme spoločne pomodliť na železničarskej sv. omši, ktorá má jedinečnú atmosféru,“ uviedol námestník generálneho riaditeľa pre ľudské zdroje Pavol Komarňanský. Najznámejšia legenda o svätej Kataríne vraví, že ako kresťanská veriaca verejne protestovala u cisára Maxentia proti uctievaniu pohaných modiel.

Milí kolegovia, železničari,

v rukách držíte posledný tohtoročný výťah Železničného Semaforu, a to značí jediné, prichádzajú Vianoce. Prajem vám pokojné vianočné sviatky v kruhu vašich najbližších, aby ste si oddýchlí a načerpali energiu a pracovný elán do nového roku.

Sčasti sa už toto číslo nesie vo vianočnom duchu. Vyspovedali sme aj zopár z vás vo vianočnej ankete, jej tohtoročnú tému nájdete vnútri čísla. Zároveň sme sa pozreli aj na rozbehnutú modernizáciu v Žiline, zrekapitulovali sme rok s riaditeľom Železničného múzea Michalom Tunegom, zúčastnili sme sa na železničarskej omši v Kremnici a mnoho ďalších tém nájdete na nasledujúcich stranách. Prajem vám príjemné prežitie vianočných sviatkov.

Lucia Lizáková
Šéfredaktorka

PERSONÁLNE ZMENY

Generálny riaditeľ ŽSR Miloslav Havrila:

1. 12. 2022 vymenoval do funkcie riaditeľa Strediska železničnej geodézie Bratislava Pavla Šandora.

TITULNÁ ILUSTRÁCIA: Ondrej Mlynka

A photograph showing two men seated at a wooden conference table, focused on signing documents. The man on the left has grey hair and a beard, wearing a dark sweater. The man on the right wears glasses and a blue suit. The background shows a modern office interior with large windows and white curtains.

Kolektívne vyjednávanie prinieslo pozitívne správy

Začiatkom decembra sa stretli zástupcovia zmluvných strán na pokračovaní kolektívneho vyjednávania v súvislosti s riešením vplyvu inflácie a rastu nákladov v roku 2022 na zamestnancov, ako aj na ekonomickú situáciu zamestnávateľa.

AUTOR & SNÍMKA: O510

BRATISLAVA — Kolektívne vyjednávanie k tejto téme sa začalo ešte v priebehu augusta, ale z dôvodu neuzatvorených rokovaní na Ministerstve dopravy a výstavby SR bolo prerušené s tým, že zástupcovia OZŽ navrhli pokračovanie pred sprostredkovateľom.

Vzájomné stretnutia, vývoj inflácie a energetickej krízy, ako aj pochopenie závažných argumentov prispeli k tomu, že OZŽ a ŽSR uprednostnili stretnutie na pokračovaní kolektívneho vyjednávania 1. decembra 2022. Výsledkom je podpísanie Dodatku č. 6 ku Kolektívnej zmluve ŽSR 2021 — 2023. Dodatok č. 6 prináša pre zamestnancov zvýšenie tarifných tried o 50 eur s účinnosťou už od 1. decembra 2022. Zároveň s ohľadom na zvýšenie životných nákladov a podmienky určené v bode 49 Kolektívnej zmluvy bolo dohodnuté vyplatenie finančného príspevku v sume 500 eur pre všetkých zamestnancov, ktorí boli v evidenčnom stave k 30. novembru 2022. Suma je pomerne znížená pre zamestnancov, ktorí nastúpili k ŽSR len v priebehu roka 2022, v závislosti od trvania pracovného pomeru v tomto roku. Na rozdiel od odmeny schválenej

vládou SR pre štátnu a verejnú správu, nebol tento príspevok závislý od výkonu a kvalitatívneho plnenia pracovných úloh. Schváleniu súhlasu s vyplatením finančného príspevku predchádzali náročné rokovania s MDV SR a MF SR o možnostiach dofinancovania ŽSR, pretože vzniknuté skutočnosti neboli zahrnuté do štátneho rozpočtu na rok 2022.

Generálny riaditeľ ŽSR Miloslav Havrila zhodnotil prijatú dohodu s ocenením prístupu všetkých zainteresovaných: „Veľmi ma teší, že sa vedeniu ŽSR, v spolupráci so zriaďovateľom (MDV SR) a s osobnou podporou pána ministra Andreja Doležala a štátneho tajomníka Jaroslava Kmeťa podarilo aj na základe prístupu sociálnych partnerov schváliť mimoriadny jednorazový finančný príspevok pre všetkých našich zamestnancov. Príspevok v sume 500 eur dostali zamestnanci so mzdou za mesiac november. Chcem veriť, že spolu so zvýšením tarifnej mzdy prispeje toto rozhodnutie k dôvere zamestnancov, že budeme aj v budúcom roku hľadať ďalšie spôsoby, ako sa vám všetkým odvdčiť za ochotu a vynakladanú pracovnú energiu.“

Modernizácia uzla Žilina je takmer v polovici

Dopravná situácia v Žiline a okolí môže aktuálne pôsobiť pre mnohých cestujúcich frustrujúco, keďže modernizácia má zásadný vplyv aj na miestnu sieť ciest. Práve v krajskom meste na severe Slovenska prebieha na železničnej infraštruktúre jedna z historicky najväčších železničných modernizácií, aká kedy na Slovensku bola.

AUTOR: Lucia Lizáková, SNÍMKY: ŽSR

ŽILINA — Stavebné práce na uzle Žilina sa začali odovzdaním staveniska v 12/2020 a pokračovať budú aj v tom nasledujúcom. Za posledných dvanásť mesiacov sa podarilo dokončiť veľké množstvo prác a o chvíľu pôjde výstavba do druhej polovice. „V súčasnosti je už viditeľný posun od začiatku stavby, resp. od odovzdania staveniska. Aktuálne vidieť posun na každom úseku modernizácie. Napr. v smere od Bratislavy v okolí riečky Rajčanky alebo odstránením bývalej zriaďovacej stanice (Stará harfa), v samostatnej železničnej stanici pri realizácii nástupíšť, podchodu pre cestujúcich a verejnosť, prístupovej komunikácie do TIP Žilina až po modernizáciu úseku za ŽST Varín. Modernizácia uzla Žilina mení samotnú tvár mesta — odstraňujú sa staré nepotrebné objekty, celky, zariadenia a stavajú sa nové a modernejšie,“ opísal riaditeľ investorského odboru Štefan Sedláček.

Mení sa aj vstup do mesta

Súčasný podchod z Národnej ulice sa predĺži až na ulicu Uhoľná a verejnosti posluží ako prechod k futbalovému

a hokejovému štadiónu. Oproti budove Pošty vznikne nová budova riadenia dopravy a jej súčasťou bude aj podchod pre cestujúcu verejnosť, ktorý umožní prístup k nástupišťam. V mestskej časti Strážov sa dokončuje podchod pre verejnosť, ktorý bude slúžiť pre peších ako náhrada za priecestie do záhradkárskej oblasti. Zároveň sa prestavuje bývalý železničný most ponad Rajčianku na cestný most, ktorý sa napojí na nadjazd ponad koľajisko s výústením na Bratislavskú ulicu. Z opačnej strany Váhu sa buduje nový cestný nadjazd. Na úsekoch Váh — odb. a zast. Varín a Odb. a zast. Varín — Strečno prebieha nepretržitá výluka koľaje č. 1, na ktorej sa realizujú nový železničný spodok, zvršok, trakčné vedenie, umelé objekty (mosty, pozemné komunikácie) a inžinierske siete. V stanici Varín sa tiež pokračuje vo výstavbe nového podchodu pre cestujúcu verejnosť a nové nástupište pri koľaji č. 1. Podľa odhadov sa výluka nepárnej skupiny koľají ukončí v marci budúceho roka. Do decembra 2022 bol daný do skúšobnej prevádzky a užívania nový cestný nadjazd do Terminálu Žilina. Na svoje si prídu aj cyklisti, pre ktorých sa buduje nový cyklochodník, keďže pôvodný križoval železničné priecestie.

Komplikácie s vyrovnaním majetkov

Zásadný vplyv na celkovú realizáciu stavby má výstavba cestného nadjazdu, ktorý prepojí ulice Ľavobrežnú s Ulicou 1. mája v centre mesta.

„Vzhľadom na dlhé zabezpečovanie majetkovoprávneho usporiadania pre výstavbu nadjazdu už môžeme považovať tento proces za úspešne dokončený, pretože už boli vydané aj všetky stavebné povolenia,“ objasnil Sedláček.

Stavba Uzla tak má pred sebou budovanie kľúčového stavebného objektu, ktorým je spomínaný nadjazd z Ul. 1. mája na Ľavobrežnú ulicu a jeho súčasťou bude budovanie pylónu č. 4 priamo v koľajisku stanice, pri ktorom dôjde k zmene v dispozičnom usporiadaní železničnej stanice. V dôsledku toho sa zväčší počet nástupíšť, osové vzdialenosti koľají, položí sa nový železničný zvršok. Aktuálne je pripravený železničný spodok.

Druhým kľúčovým bodom bude uzavretie podjazdu na Kysuckej ulici, zatiaľ je povolenie uzávery na 12 mesiacov. Na objekte sa zrealizujú preložky inžinierskych sietí, preložka potoku Všivák popod železničnú trať, zrekonštruuje

sa železničný most ponad Kysuckú ulicu, zväčší sa svetlosť mosta a zvýši sa počet jazdných pruhov v cestnej komunikácii. Súčasťou bude aj úprava častí cestných komunikácií na ul. Kálov a Hviezdoslavova vrátane trolejového vedenia Dopravného podniku Žilina.

O postupe výstavby svedčia aj nasledujúce čísla. Celkový počet stavebných objektov v rámci projektu je 686. K decembru tohto roku je aktuálne rozpracovaných 309 stavebných objektov. „Stavba uzla Žilina je špecifická nielen svojím umiestnením v intraviláne mesta Žilina, ale z tohto pohľadu aj pre samotnú modernizáciu uzla. Pre výstavbu sú tu tiež obmedzenia, ktoré môžu, resp. komplikujú aj plán organizácie výstavby (napr. prístupové komunikácie, obchádzkové trasy, povoľovacie procesy tretích strán), a preto je na tejto stavbe potrebné citlivo vnímať a riešiť problémy aj z pohľadu obmedzení v meste a obyvateľov. Preto je práve pre túto stavbu špecifická veľmi úzka kooperácia a previazanosť s orgánmi mesta, polície, dopravcov ako SAD Žilina a Dopravný podnik Žilina. Verím, že toto dielo po ukončení zároveň prispeje k modernému rázu mesta Žilina a začlení sa do jeho celkového rozvoja a koncepcie,“ zakončil Sedláček.

V dňoch 13. a 14. októbra 2022 sa v Poprade v priestoroch hotela SATEL uskutočnil 19. ročník seminára traťového hospodárstva STRAHOS 2022. Organizátorom bola Katedra železničného staviteľstva a traťového hospodárstva Stavebnej fakulty Žilinskej univerzity v spolupráci s OR Košice a Odborom železničných tratí a stavieb GR ŽSR.

AUTOR a SNÍMKY: organizačný výbor z KŽSTH, SvF UNIZA

POPRADE — Zážitku nad seminárom prevzali rektor Žilinskej univerzity Ján Čelko a generálny riaditeľ ŽSR Miloslav Havrila. Odbornými garantmi seminára boli vedúci KŽSTH Libor Ižvolt a námestník generálneho riaditeľa ŽSR pre prevádzku Milan Kubiček.

Na seminári, ktorý sa svojím odborným programom zameriava na pracovníkov v odboroch projektovania, správy a údržby žel. infraštruktúry a organizácie žel. dopravy, sa zúčastnilo 224 účastníkov zo Slovenskej a z Českej republiky, Azerbajdžanu, Nemecka a Poľska. Do rokovania seminára bola na podporu vedeckej spolupráce participujúcich univerzít zaradená Špeciálna sekcia New Railway Structures a Workshop Research Activities of Young Researchers in Railways, ktoré podporil grantom Medzinárodný vyšehradský fond v projekte Special Session and Workshop on Seminar Track Management STRAHOS. Koordinátorom projektu je Stavebná fakulta UNIZA.

Prípravu 19. ročníka seminára oddialila situácia s pandemiou Covid-19, a tak rozsah príprav seminára v roku 2020 umožnil v roku 2021 organizátorom vydať

13 aktuálnych článkov v 1. časti zborníka seminára STRAHOS 2022. 2. časť zborníka bola vydaná v čase konania sa seminára a obsahuje 30 odborných a vedeckých článkov a abstraktov. Prednášky boli venované informáciám z oblastí legislatívy a stratégie realizácie stavebnej činnosti v železničnom staviteľstve, modernizácie železničných tratí a staníc, konštrukcií a konštrukčných prvkov zlepšujúcich životnosť existujúcich a nových tratí a staníc, organizácie výstavby, údržby a opráv žel. infraštruktúry. V programe odznelo v 5 rokovacích blokoch 24 príspevkov, ktoré doplnili publikované texty v 1. a 2. časti Zborníka prednášok. Na seminári prezentovali svoje aktivity aj reklamní partneri seminára.

Seminár napĺňa ciele organizátorov, a to získavanie a výmenu praktických aj teoretických informácií v medzinárodných odborných a spoločenských stretnutiach, ktoré dopĺňajú rokovacie bloky Špeciálnej sekcie a workshopu s prezentáciami autorov zo Žilinskej univerzity v Žiline, Silesian University of Technology, Azerbaijan University of Architecture and Construction, Českého vysokého učení technického v Prahe a Vysokého učení technického v Brne.

Držitelia železničných preukazov, **pozor!**

Ak chcete využívať cestovné výhody aj v roku 2023, nezabudnite na predĺženie platnosti železničných preukazov.

Prolongačné obdobie sa začína 15. decembra 2022 a potrvá do 28. februára 2023. Výška cestovného pre zamestnancov ŽSR a ich rodinných príslušníkov sa oproti minulému roku zmenila — na 2. vozňovú triedu je výška cestovného **31 eur**, na 1. vozňovú triedu je 47 eur. Prolongácia železničných preukazov sa vybavuje iba v pokladniciach KVC.

- V prolongačnom období sa vydávajú voľné cestovné lístky do 1. vozňovej triedy po odpracovaní 20 rokov na železnici nepretržite, o voľné cestovné lístky na rok 2023 môže zamestnanec/dôchodca požiadať vo svojej evidenčnej zložke na základe žiadanky a po predložení dokladu o úhrade poplatku vo výške 3,30 eura, platnosť voľných cestovných lístkov vydaných v roku 2022 sa skončí 28. 2. 2023.
- Držitelia železničných preukazov, ktorí sa rozhodnú v roku 2023 neprolongovať železničné preukazy, ich musia odovzdať do úschovy vo svojej evidenčnej zložke najneskôr do 14. marca 2023, kde môžu zotrvať najviac 2 roky.
- V prípade, ak dieťa nepokračuje v štúdiu, železničný preukaz je nutné vrátiť okamžite, najneskôr do 14 kalendárnych dní po skončení nároku na cestovné výhody.

Všetky železničné preukazy s prolongáciou na rok 2022 sú platné do 28. februára 2023 na Slovensku aj na území Českej republiky.

DECEMBER 2022

Požehnané Vianoce

Milí železničiari, milé železničiarke, sme v očakávaní príchodu najkrajších sviatkov roka. Vianočné obdobie nás vedie k bilancii, aký rok je za nami. Myslíme na to dobré, možno náročné, čomu sme čelili.

Železnice stále bojujú s investičným dlhom na infraštruktúre a potrebovali by zo štátnej kasy viac financií. Zároveň v roku 2022 evidujeme najviac rozbehnutých investičných projektov v ich modernej histórii. Významné financie sa podarilo vyčleniť v rámci Plánu obnovy a niekoľko sto miliónov určených na železničnú infraštruktúru sa odrazí v komfortnejšom a rýchlejšom cestovaní.

Prajem vám požehnané Vianoce, nech Pán Boh pomôže tam, kde ho najviac potrebujete. Nech vám prinesie pokoj, radosť, zdravie, upevní vzťahy, dá silu, kde jej ubúda. Nech pri vás stojí počas vykonávania železničarskeho remesla, ktoré slúži v prospech celej spoločnosti.

Ďakujem vám za spoluprácu a vaše pracovné nasadenie a odbornosť. Každý z vás je v rámci ŽSR dôležitým dielikom jednej veľkej skladačky. Verím, že rok 2023 prinesie ako železničiarom, tak aj ich zamestnancom veľa pozitívnych zmien.

Šťastné a veselé vám a vašim milovaným želá

Jaroslav Kmeť
Štátny tajomník MDV SR

Nová smernica ponúka nové príspevky

V minulom čísle Železničného Semaforu sme uverejnili rozhovor s námestníkom generálneho riaditeľa pre ľudské zdroje Pavlom Komarňanským, ktorý načrtol aj poskytovanie príspevkov na udržanie zamestnanosti, ktoré vychádzajú z novej smernice, ktorá je v platnosti od 1. 11. 2022. Odbor ľudských zdrojov preto podrobnejšie informuje, za akých podmienok a kto môže príspevok a v akej výške dostať.

AUTOR: Odbor riadenia ľudských zdrojov

BRATISLAVA — Cieľom smernice je stabilizovať zamestnancov v prevádzkových profesiách, ktoré sa dlhodobo nedarí obsadzovať v dostatočnom rozsahu. Zároveň ide o snahu motivovať zamestnancov na prácu v nedostatkových typových pozíciách zlepšením pracovných podmienok s využitím adresných príspevkov. Pre ŽSR je dôležité dosiahnuť zvýšenie záujmu o tieto profesie tak u súčasných zamestnancov, ako aj u uchádzačov o zamestnanie.

Smernica ponúka využitie nasledujúcich príspevkov:

- príspevok na ubytovanie a bývanie,
- stabilizačný príspevok,
- náborový príspevok,
- príspevok na profesijný rast.

Nárok na príspevky vzniká zamestnancom a novoprijatým zamestnancom až po splnení určených podmienok. Výnimkou je **príspevok na profesijný rast**. Ide o podmienku vykonávať prácu v nedostatkových typových pozíciách na pracovisku, kde obsadenosť podľa rozpisu

plánovaných miest (RPM) v sledovanom období nedosahuje stanovené percento a považuje sa za nedostatočný z hľadiska zabezpečenia plynulosti a bezpečnosti železničnej prevádzky. Pri príspevku na profesijný rast je základnou podmienkou záujem o prácu v typovej pozícii výpravca na pracoviskách OR Trnava, kde je práve výpravcov nedostatok.

Zoznam nedostatkových prevádzkových profesií je uvedený v smernici v prílohe č. 1. Príloha č. 2 v smernici obsahuje zoznam výkonných pracovísk s nedostatočnou obsadenosťou pracoviska. Na obdobie od účinnosti smernice od 1. novembra 2022 do 31. augusta 2023 bola z priemernej hodnoty pracoviska stanovená hraničná hodnota obsadenosti pre nárok na príspevky 87 % a menej. Sledovaným obdobím na vyhodnotenie zamestnanosti je obdobie od 1. júla predchádzajúceho roka do 30. júna aktuálneho roka.

Zavedený **príspevok na ubytovanie a bývanie** je zaradený ako súčasť smernice a od 1. novembra 2022 bude poskytovaný zamestnancom (nielen

novoprijatým) v nedostatkových prevádzkových profesiách podľa Prílohy č. 1 smernice len za podmienky, že pracujú na vybraných výkonných pracoviskách s nedostatočnou obsadenosťou podľa Prílohy č. 2 smernice. Dohody o poskytnutí príspevku na ubytovanie a príspevku na bývanie, ktoré boli uzatvorené pred vydaním tejto smernice, zostávajú v platnosti v pôvodnom rozsahu.

Príspevok na ubytovanie sa poskytuje vo výške mesačného nájomného, maximálne 250 eur maximálne na 36 mesiacov. Trvalé bydlisko zamestnanca musí byť zároveň vzdialené 150 a viac km od miesta výkonu práce. Príspevok na ubytovanie je možné poskytnúť aj v určených zariadeniach ŽSR zo sumy určenej podľa cenníka príslušnej ubytovacej jednotky podľa Prílohy č. 6 smernice.

Príspevok na bývanie je možné poskytnúť maximálne vo výške mesačnej splátky hypotekárneho úveru, a teda maximálne v sume 350 eur po obdobie maximálne 60 mesiacov. Zároveň nehnuteľnosť, na ktorú je viazaný hypotekárny úver, nemôže byť vzdialená viac ako 100 km od miesta výkonu práce. Počas poberania príspevku na ubytovanie je možné prejsť na formu príspevku na bývanie, pričom celkový počet mesiacov poberania príspevkov nesmie prekročiť 60 mesiacov.

Medzi nové príspevky patrí **stabilizačný príspevok**, ktorý je vo výške 10 % z tarifnej mzdy zamestnanca. Na stabilizačný príspevok majú nárok zamestnanci v nedostatkových prevádzkových profesiách podľa Prílohy č. 1 smernice, ktorí pracujú na vybraných výkonných pracoviskách s nedostatočnou obsadenosťou podľa Prílohy č. 2 smernice. Stabilizačný príspevok sa bude poskytovať zamestnancovi v kalendárnom mesiaci, v ktorom odpracoval minimálne 120 hodín, vrátane čerpania dovolenky, pracovného voľna za čas rekondičného

pobytu, povinného školenia, vykonania odbornej skúšky a povinnej lekárskej preventívnej prehliadky, prekážky v práci za darovanie krvi a aferézu.

Ďalším novým príspevkom je **náborový príspevok** v sume 2 000 eur, ktorý je určený pre novoprijatých zamestnancov, ktorí budú vykonávať prácu v nedostatkových typových pozíciách podľa Prílohy č. 1 smernice na vybraných výkonných pracoviskách s nedostatočnou obsadenosťou podľa Prílohy č. 2 smernice. Poskytnutie náborového príspevku bude zabezpečené v sume 1 000 eur v prvej mzde zamestnanca a ďalších 1 000 eur bude vyplatených po získaní odbornej spôsobilosti.

Špecifickým príspevkom je **príspevok na profesijný rast** v maximálnej výške 2 000 eur. Cieľom je zvýšiť záujem zamestnancov ŽSR o pozíciu výpravca na pracoviskách s nedostatkom zamestnancov v tejto typovej pozícii v Oblastnom riaditeľstve Trnava, kde táto skutočnosť spôsobuje komplikácie v súvislosti so zabezpečovaním bezpečnej nepretržitej prevádzky. Poskytnutie príspevku na profesijný rast je rozdelené do viacerých častí. Zamestnancovi sa po úspešnom absolvovaní psychologického vyšetrenia a lekárskej prehliadky vyplatí 300 eur. Nárok na sumu 500 eur vznikne po získaní potrebnej odbornej spôsobilosti. Ďalej bude vyplatená suma 400 eur za každý odpracovaný rok v typovej pozícii výpravca počas troch rokov.

Smernica umožňuje aj kombinovanie viacerých príspevkov. Ďalšie podrobnosti, týkajúce sa nároku a podmienok na uvedené príspevky, rovnako aj práva a povinnosti zamestnancov nájdete v smernici, ktorá je zverejnená na intranete ŽSR v sekcii dokumenty. Informácie vám ochotne poskytnú aj príslušné regionálne pracoviská ľudských zdrojov a Odbor riadenia ľudských zdrojov.

Pomôcť môžeme aj v nasledujúcom roku

Prichádza obdobie, keď sa každý teší na príchod najkrajších sviatkov roka. Vianoce v nás prebúdajú tie najkrajšie pocity a snažíme sa s nimi podeliť so svojimi blízkymi. V predvianočnom období, keď sa blíži koniec roka, je čas rozmýšľať o tom, čo nám tento rok priniesol a vzal, aké prekážky sme prežili a ako sme ich dokázali zvládnuť.

AUTOR: Odbor riadenia ľudských zdrojov

BRATISLAVA — Tak ako tento rok, aj rok 2023 prinesie veľa starostí a prekážok, ktoré by boli pre niektorých našich kolegov železničiarov bez pomoci fondu SOLIDARITA ťažko riešiteľné. Sme radi, že existuje veľa príbehov, ktoré aj vašim pričinením majú predsa len šťastnejší koniec. Človek v ťažkej životnej situácii vždy ľahšie všetko znáša, ak cíti, že na svoje trápenie nie je celkom sám.

Vedenie neinvestičného fondu SOLIDARITA zamestnancov Železníc Slovenskej republiky spolu s vedením všetkých troch železničných spoločností organizuje už tradične aj k Vianociam 2022 akciu, ktorá bude prebiehať až do konca novembra 2023, pod názvom „Podporme hodinovou mzdou SOLIDARITU!“

Poukázaním finančného príspevku na účet fondu SOLIDARITA v akcii, ktorú fond opäť vyhlasuje, máme príležitosť znovu dokázať, že nám na osudoch našich kolegov naozaj záleží. Práve za tento vzácny kúsok spolupatričnosti a ľudského citu ďakujeme všetkým železničiarom, ktorí sú priaznivcami fondu SOLIDARITA. Je to jeden z tých najkrajších vianočných darčiekov.

Nie každý má to šťastie prežiť pokojné Vianoce. Nehoda, úraz, choroba alebo

iné nešťastie v rodine dokážu vnieť smútok aj do obdobia najkrajších sviatkov v roku. Akciu fond SOLIDARITA organizuje pravidelne už od roku 2000 a vždy sa stretáva s pochopením zo strany železničiarov, ktorí svojimi príspevkami dokazujú, že ich osud kolegov nenecháva ľahostajnými.

Podporme hodinovou mzdou SOLIDARITU!

Veľmi si vážime všetkých tých, ktorí prispeli svojou hodinovou mzdou na pomoc kolegom v zložitej životnej situácii. Na účet fondu bola za 11 mesiacov roku 2022 poukázaná z akcie „Vianoce 2021“ suma 13 081,34 €. Tieto prostriedky boli spolu s prostriedkami poukázanými z podielu zo zaplatenej dane z príjmov použité na poskytnutie finančnej podpory pre 16 zamestnancov a ich rodinám.

Vedenie fondu SOLIDARITA spolu s vedením všetkých troch železničných spoločností vopred ďakuje všetkým, ktorých táto výzva nenechá ľahostajnými. Prajeme vám Vianoce vo vašich domácnostiach hlavne plné zdravia, lásky, pokoja a dobrej vôle a nech rok nastávajúci nám pokoj, zdravie a šťastie prinesie.

Čo sme si už našli pod vianočným stromčekom

S prichádzajúcimi sviatkami sme oslovili viacerých z vás a rozhodli sme sa vám ukázať, aké rôzne darčeky, či už dobré alebo menej vhodné, ste si už našli pod vianočným stromčekom. Možno vás tým inšpirujeme pri nákupe vianočných darčiekov na poslednú chvíľu.

AUTOR: Denis Dymo,
SNÍMKA: unsplash.com/@anniespratt

MARTIN SLAŠŤAN
Vedúci oddelenia, Sekcia EE
odd. prevádzky, OR ZV

Nenapadá mi konkrétny najkrajší darček, skôr spomínam s úsmevom na to, ako pravidelne pod stromček dostávam aj ponožky a nejako rokmi si človek tak na to zvykne, že keď rozbaľujem darčeky, tak očakávam, že tam určite budú. A pred pár rokmi som normálne zostal sklamaný, že som ich v žiadnom balíčku nenašiel. Odvtedy stále pripomínam, aby sa na ne v balíčku nezabudlo.

RADIM PLAVÁK
Dopravný námestník, OR ZA

Mojím najkrajším darčekom počas detstva boli ako u každého dieťaťa hračky — bývalo ich neskutočne veľa. Ale najkrajšie bolo, keď sme sa celá rodina stretli pri vianočnom stromčeku, spievali sme koledy a radovali sa z darčiekov. A najhorší darček azda ani nikto nikdy nedostal. Každý na Vianoce chce potešiť svojho blízkeho a daruje mu najkrajšie z najkrajšieho.

JOZEF FEDERIČ
Špecialista tratí a stavieb,
SMSÚ ŽTS TO Bratislava

Najkrajší vianočný darček bolo narodenie môjho synčeka Jakubka, ktorý je tým najkrajším aj najlepším v mojom živote. Ako som ho chytil prvýkrát na ruky, vyvolalo to vo mne tie najkrajšie pocity lásky, tepla a bezpečia.

Najhorším darčekom boli zrejme plyšové vianočné papuče, ktoré boli o tri čísla menšie. Pri ich skúšaní v rámci zábavy sa hneď roztrhli, čo vyvolalo u každého smiech.

PETER KUMANČÍK
Vedúci SMSÚ, OR TT

Ak to možno považovať za darček, tak najkrajším vianočným darčekom bolo vianočné oznámenie od môjho syna a nevesty, že budem dedo. 😊 Bol to príjemný pocit. Najhorší darček som žiadny nemal a teším sa aj z maličkostí, hlavne, že sme všetci spolu a zdraví.

KALENDÁR 2023

Január

1
2 3 4 5 6 7 8
9 10 11 12 13 14 15
16 17 18 19 20 21 22
23 24 25 26 27 28 29
30 31

Február

1 2 3 4 5
6 7 8 9 10 11 12
13 14 15 16 17 18 19
20 21 22 23 24 25 26
27 28

Marec

1 2 3 4 5
6 7 8 9 10 11 12
13 14 15 16 17 18 19
20 21 22 23 24 25 26
27 28 29 30 31

Apríl

1 2
3 4 5 6 7 8 9
10 11 12 13 14 15 16
17 18 19 20 21 22 23
24 25 26 27 28 29 30

Máj

1 2 3 4 5 6 7
8 9 10 11 12 13 14
15 16 17 18 19 20 21
22 23 24 25 26 27 28
29 30 31

Jún

1 2 3 4
5 6 7 8 9 10 11
12 13 14 15 16 17 18
19 20 21 22 23 24 25
26 27 28 29 30

Júl

1 2
3 4 5 6 7 8 9
10 11 12 13 14 15 16
17 18 19 20 21 22 23
24 25 26 27 28 29 30
31

August

1 2 3 4 5 6
7 8 9 10 11 12 13
14 15 16 17 18 19 20
21 22 23 24 25 26 27
28 29 30 31

September

Október

November

December

1 2 3

4 5 6 7 8 9 10

11 12 13 14 15 16 17

18 19 20 21 22 23 24

25 26 27 28 29 30

1

2 3 4 5 6 7 8

9 10 11 12 13 14 15

16 17 18 19 20 21 22

23 24 25 26 27 28 29

30 31

1 2 3 4 5

6 7 8 9 10 11 12

13 14 15 16 17 18 19

20 21 22 23 24 25 26

27 28 29 30

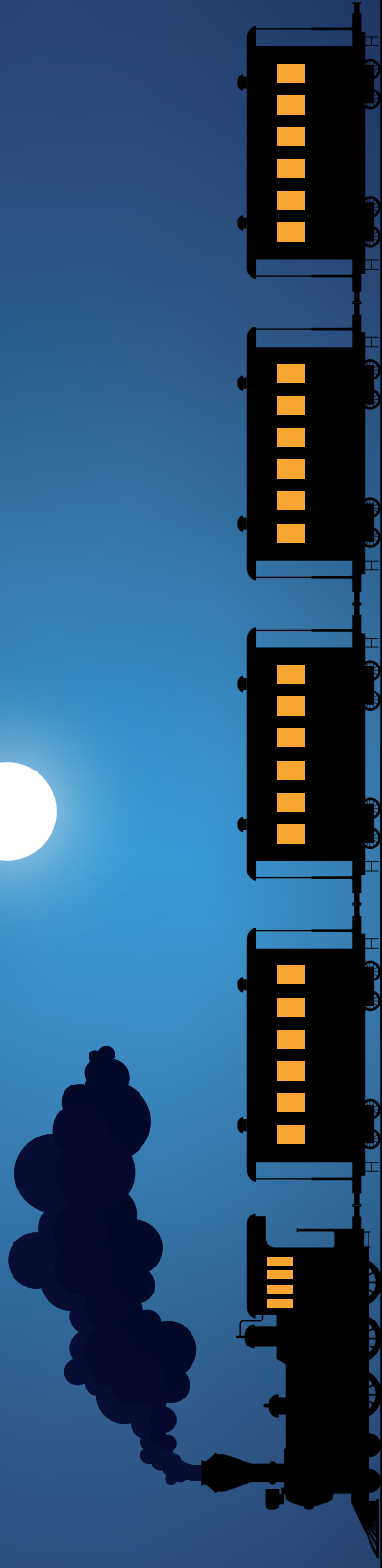
1 2 3

4 5 6 7 8 9 10

11 12 13 14 15 16 17

18 19 20 21 22 23 24

25 26 27 28 29 30 31

MANAŽÉR
ŽELEZNICNEJ
INFRAŠTRUKTÚRY

Železničné múzeum bilancuje aj plánuje

Po pandémie sa život pomaly vracia do normálu. Radosť z toho má aj múzeum ŽSR — Železničné múzeum Slovenskej republiky, kde nezaháľali a túto sezónu zorganizovali viacero úspešných podujatí pre verejnosť a zreštaurovali aj niekoľko historických predmetov.

AUTOR: Denis Dymo, SNÍMKY: Ondrej Mlynka

BRATISLAVA — Sezónu 2022 nám zbilancoval a plány do novej sezóny predstavil riaditeľ Železničného múzea Slovenskej republiky v starom rušňovom depe Bratislava východ Michal Tunega.

Rok 2022 bol po pandémii prvým rokom, keď už organizácii podujatí v Železničnom múzeu nebránili takmer žiadne obmedzenia. Ako sa Železničné múzeum vyrovnalo takmer s dvojročnou náročnou situáciou?

Našťastie, nebola ani počas dvoch pandemických rokov situácia taká vážna, aby sme nemohli zorganizovať vôbec žiadne podujatie. Podarilo sa nám toto obdobie preklenúť síce menším počtom, ale nie menej zaujímavými podujatiami, takže sme sezónu 2022 nemuseli začínať akoby od nuly.

Aké podujatia Železničné múzeum pripravilo tento rok, boli nejaké novinky?

Tento rok sme pripravili v rámci Železničného múzea v starom rušňovom depe Bratislava východ šesť podujatí pre širokú verejnosť, čiže sme počas sezóny, ktorá trvá od 15. apríla do 15. októbra, mali podujatie akoby každý mesiac. Novinkou bol Letný parný deň, ktorý sme zorganizovali v polovici prázdnin, a ako novinka môže pôsobiť aj fakt, že okrem podujatia Rendez, ktoré tradične predstavuje vozidlá z celého Slovenska, sme práve na Letnom parnom dni použili aj iný historický parný rušeň než tie, ktoré sú

obvykle k dispozícii v bratislavskej oblasti. Na podujatí sa totiž predstavil parný rušeň 475.196 z Vrútok, ktorý zároveň oslavoval 30 rokov v múzejnej prevádzke, pretože jeho múzejné začiatky siahajú do júla 1992.

Ostal záujem verejnosti o železniciu rovnaký aj po pandémii? Ako by ste situáciu porovnali s rokmi pred ňou aj čo sa týka návštevnosti?

Na návštevnosť múzea a jednotlivých podujatí v roku 2022 sa nemôžeme sťažovať. Treba si uvedomiť, že pandemické obdobie neumožňovalo také kultúrne vyžitie, na aké boli ľudia zvyknutí. V spoločnosti bol preto akýsi hlad po podujatiach a akciách, ktorý sa po uvoľnení opatrení prejavil vyšším záujmom o účasť na nich.

Ktorá akcia bola za vás najvydarenejšou v tomto roku, čím vás prekvapila a prečo?

Za veľmi vydarené akcie považujem po dvojročnej prestávke už spomínané podujatie Rendez, resp. jeho tohtoročné 22. pokračovanie, a oslavy 150. výročia trate Zvolen — Vrútky. Obidve akcie sa vyznačovali vrtošivým počasím a napriek tomu vysokým záujmom verejnosti.

Železničné múzeum aj reštauruje rôzne predmety. Aký bol uplynulý rok z tohto hľadiska?

Musím mojich kolegov pochváliť. Napriek mnohým ďalším povinnostiam sa

zhostili obnovy náteru na parnom rušni 310.097 a celkového prereštaurovania snehového pluhu SP 113, ktorý dokončili len nedávno. Momentálne sa obidva exponáty vynímajú vo vonkajšej expozícii koľajových vozidiel. Popritom zreštaurovali aj ďalšie menšie exponáty, ktoré sú porozmiestňované vo vnútorných expozíciách v múzeu v starom rušňovom depe Bratislava východ.

Povedzte nám o nejakých úspechoch múzea tento rok. Čo sa vám podarilo? Na čo ste hrdí?

Tých vecí, na ktoré sme hrdí, ktoré sa podarili v roku 2022 dokončiť alebo zrealizovať, je viacero. Asi najväčšiu radosť však máme z dokončenia obnovy tzv. veľkej vodárne, ktorá v lete 2016 vyhořela. Aktuálne čakáme na kola dačné rozhodnutie a následne sa ideme do opravených priestorov „zabývať“.

Aké máte v múzeu plány do roku 2023?

V roku 2023 by sme chceli rozšíriť expozíciu v múzeu o časť priestorov obnovennej vodárne, chceli by sme celkovo expozície múzea zveľadiť a doplniť o ďalšie exponáty, ale hlavne na rok 2023 pripadá 175. výročie príchodu prvého parného vlaku na Slovensko. Máme v pláne toto veľké výročie osláviť viacerými zaujímavými akciami na rôznych miestach Slovenska a pri príležitosti výročia rozbehnúť opravy viacerých zaujímavých historických železničných vozidiel. V tejto chvíli prezradím len toľko, že „centrálne“ oslavy 175. rokov železníc na Slovensku pripravujeme na 16. a 17. septembra 2023 v starom rušňovom depe Bratislava východ.

Depo v Spišskej Novej Vsi jubiluje

Neoddeliteľnou súčasťou dnes už historickej Košicko-bohumínskej železnice vždy bolo aj rušňové depo Spišská Nová Ves, ktoré v tomto roku oslavuje 150. výročie svojej existencie.

AUTOR: Denis Dymo

SPIŠSKÁ NOVÁ VES — Toto depo bolo pôvodne postavené priamo v objekte stanice už od roku 1870. Postupným rozvojom techniky však pôvodné depo prevádzkovým potrebám stačiť nemohlo. A tak v jeho terajších priestoroch bolo vybudované a odovzdané do prevádzky nové depo už v roku 1910, ktoré po viacerých úpravách a dobudovaním jednotlivých objektov prakticky existuje ešte aj teraz.

Po oslobodení Spišskej Novej Vsi 26. januára 1945 ostali v tunajšom depe iba dva rušne a aj tie boli značne poškodené. Ostatné rušne boli fašistami odvečnené na rôzne miesta v republike. Celé depo, ako aj jeho objekty a zariadenia, bolo zničené.

Spišská Nová Ves bola takto od ostatných častí Slovenska odrezaná v dôsledku poškodených mostov a tunelov. Prvé kroky pri začínaní najnutnejšej prevádzky sa museli robiť jednak s tým, čo tu zostalo a čo sa dalo opraviť, a aj tým, že sem boli zapožičané rôzne menšie rušne od rôznych firiem z Popradu a zo susedných Rudnians. Podobne veľmi zlá situácia bola aj s vozňovým parkom. V Spišskej Novej Vsi a v jej blízkom okolí ostalo celkom 37 nákladných a osobných značne poškodených vozňov. Mimoriadnym úsilím pracovníkov depa sa podarilo v krátkom čase 20 vozňov opraviť a dať ich k dispozícii prevádzke.

Dňa 27. marca 1945 sa na úseku Spišská Nová Ves — Spišské Vlachy začala pravidelná prevádzka a krátko na to 3. apríla sa táto prevádzka predĺžila až k mostu pred Margecanmi. 13. mája sa otvorila prevádzka do Levoče a 19. mája zo Spišských Vlach do Spišského Podhradia.

Postupne sa cez Maďarsko vracali niektoré fašistami odvečnené rušne najmä radu 622.0, 413.0, 524.1, 534.0, 320.2, 310.5 a pod. Aj trať a jej zariadenia sa postupne dostávali na patričnú úroveň. V roku 1955 sa za veľmi ťažkých podmienok začala táto trať elektrifikovať. Dňa 1. júla 1955 sa skončila elektrifikácia na úseku Liptovský Mikuláš — Štrba až Poprad-Tatry a týmto dňom sa tu začala skúšobná elektrická prevádzka. Revízia a údržba prvých rušňov elektrickej trakcie sa robila za veľmi sťažených podmienok. Keď sa potom v lete 1955 zaviedla elektrická prevádzka až do Spišskej Novej Vsi, malo už depo 15 elektrických rušňov radu E 499.0. V roku 1956 sa dokončuje ďalší elektrifikovaný úsek do Žiliny a v roku 1961 až do Košíc a hneď v nasledujúcom roku až do Čiernej nad Tisou. V auguste 1961 dochádzajú prvé rušne nového radu 669.1 rovnomernej elektrickej trakcie s určením pre nákladnú dopravu, a tak sa rušňové depo Spišská Nová Ves stáva postupne depom s prevažujúcou elektrickou prevádzkou.

Využitím novej modernej techniky a správnym pochopením pracovných

kolektívov tohto depa bolo možné pristúpiť k jednočlennému obsadeniu rušňov osobnej dopravy a to bez narušenia bezpečnosti železničnej dopravy. Týmto spôsobom sa ušetrilo celkovo 38 pracovníkov-pomocníkov rušňovodiča, čo v ekonomickom zhodnotení predstavuje veľkú úsporu. Tejto akcii predchádzala dôkladná príprava menovite cez strániku organizáciu a komunistov-rušňovodičov. Vďaka politickej vyspelosti pracovníkov bolo jednočlenné obsadenie rušňov aj včas realizované.

Storočnicu rušňové depo v Spišskej Novej Vsi oslávilo v roku 1972 a o týchto oslavách sme sa dočítali aj v starom

Železničiarovi: „Dnes pracujúci nášho rušňového depa plánované úlohy nielen plnia, ale ich aj prekračujú. Napríklad plán výkonov na 1 000 hrtkm čaty plnia úspešne od začiatku roka na 105,7 %, plánovanú produktivitu práce na jedného pracovníka na 105,2 %.

A tak mohli pracujúci rušňového depa Spišská Nová Ves s radosťou oslavovať sté výročie trvania depa i Deň železničiarov. Oslavy vyvrcholili v Pionierskom tábore v Košariskách, kde si pracovníci okrem iného zmerali medzi sebou svoje sily aj v športe — vo futbale a volejbale. Oslavy vyvrcholili ľudovou veselicoú.“

140 rokov od narodenia železničného odborníka

V tomto roku 23. októbra sme si pripomenuli 140. výročie od narodenia významného železničného odborníka, pôsobiaceho dlhé roky v Bratislave, Ing. Ivana Viesta. Pôbil v továrni na rušne Uhorských štátnych železníc (MÁV Gépgyár) ako konštruktér a projektant rušňov. Ako mladý inžinier skonštruoval nový typ parného rušňa.

AUTOR: Denis Dymo

BRATISLAVA — Po oslobodení v roku 1919 sa prihlásil do služieb čs. štátu, osobitne do služieb našich železníc. Od r. 1940 bol prednostom prezídia Ministerstva dopravy. Aktívne sa zúčastnil na Slovenskom národnom povstaní, najprv ako prednosta prezídia Povereníctva dopravy na povstaleckom území a od 1. februára 1945 v tej istej funkcii v Košiciach. Zomrel 13. apríla 1963 v Bratislave.

V aktívnej službe sa uplatnil v železničnej doprave ako strojný odborník a špecialista na stavbu rušňov. Bol členom a predsedom študijnej komisie na elektrifikáciu železníc. V roku 1919 zostavil prvý maďarsko-nemcko-slovenský železničný slovník.

Spolupracoval na veľkom Technickom náučnom slovníku, bol spoluzakladateľom a členom technického odboru Matice slovenskej, spolupracovníkom na Encyklopédii Slovenska, predsedom komisie pre slovenskú železničnú terminológiu pri Slovenskej akadémii vied, publikoval odborné príspevky, prednášal v rozhlase. Bol členom skúšobnej komisie na Vysokej škole technickej v Košiciach a v Bratislave. Bol aj stálym poradcom organizačnej komisie na uskutočnenie jednotnej železničnej dopravy v Československu. Za aktívnu účasť v Slovenskom národnom povstaní bol vyznamenaný Radom SNP I. triedy a v uznaní vojenských činov mimo boj čs. vojenkou medailou za zásluhy I. stupňa.

Vianočná električka

Vianočný mikulášsky program, ktorý každoročne organizuje Trenčianska električná železnica (TREŽ), sa vždy nesie v duchu príbehu o čertoch, horiacich koľajníc a rozdávania balíčkov od sv. Mikuláša. O vydarenom podujatí svedčí aj viac ako 1 250 návštevníkov.

AUTOR: Lucia Lizáková, SNÍMKY: Impulz.press

TRENČIANSKE TEPLICE — Akcie TREŽ sú každoročne vymyslené do posledného detailu a nesú sa v duchu originálnych príbehov. Tohtoročný sv. Mikuláš priviezol deti električkou do stanice Peklo (Trenčianske Teplice) a ako každý rok chcel deti obdarovať balíčkami od čertov. „Jeden čert Uriáš balíčky vo vreci odniesol a chcel ich skryť v posilovom autobuse vedľa stanice. Tam začul čerta riaditeľ TREŽ, ako sa krmí na perníkoch, a za ucho ho odviezol k deťom aj s vrecom balíčkov. Mikuláš udelil čertovi trest, a tak pomáhal anjelom rozdávať deťom balíčky. A opäť zvíťazilo dobro nad zlom,“ opísal tohtoročný príbeh

Dušan Nosál, riaditeľ TREŽ. S návštevnosťou po dvoch rokoch, keď sa mikulášske akcie nekonali, bol spokojný a podujatie zhodnotil ako úspešné. „Táto akcia každoročne plne využíva kapacitu vozidiel a aj kapacitu stanice. S kapacitou električiek a posilového autobusu sme išli na hornú obsaditeľnosť. Tento rok sme to zvládli aj s pomocou mladých skautov zo skautského zboru v Trenčianskej Teplici a verím, že výpadok niektorých zamestnancov návštevníci ani nepocítili. Za pomoc ďakujem nielen skautom, ale aj pomocníkom personálu TREŽ a našim podporovateľom a návštevníkom podujatí,“ zhrnul Nosál.

— Som šťastný, že môžem ísť do práce. Som šťastný, keď môžem ísť z práce, ... — tajnička				Pomôcky: Asam, ilit, kap, kastel	pastieri oviec	poolepova	konzumujem jedlo	atóm, po česky	mával	Pomôcky: apadana, kanafas, Lauda	okolo (bás.)	Ústavný súd (skr.)	vydávala silný hlas	bankská výbušnina
				príslušník armády						liečebná procedúra majiteľ chaty				
				1										
				dával na okraj lem ktorá (hovor.)								predložka (v) mastil		
Jozef Vysočani	ochranná vrstva tovaru	2	predhorie, mys bývalý pilot F1 (Niki)				prehra v šachu listnatý strom				vazal krik			
dal na vedomie								pútala, priťahovala hmotnosť obalu						
veľký juhoamer. nejedovatý veľhad				ilovitý nerast dom. meno Terézie					krájal vojenský oddiel					
tromf v kartách				severoam. Indián plemeno						rádium (zn.) otec (nár.)			ústredná budova perzského paláca	tkanina na posteľnú bielizeň
vedúca osobnosť, leader						mongolský pastier nasledujúci deň					lesklý náter stredoveká pevnosť			
Pomôcky: adut, amonal, man	odrazu, náhle a dato						útok (kniž.) morský cicavec					pascal (zn.) znemožňuj		
tiež			nemecký maliar nočný vták					kozácky náčelník Mohamedov radca						
hrôza			Atlanta Junior Rowing Association potomok						časť obce spojka spájajúca záporné vety					
	Nová scéna (skr.)	symetrála filmový mimozem.			1000 kg EČV okr. D. Kubín					zasiachni prvá dvojhláska				
4												3		
domácke meno Stanislavy							dával osivo do zeme					starorím. drobná minca		

Pošlite nám (sutaz@zsr.sk) **adresu a správnu odpoveď** krížovky a trom vyžrebovaným pošleme darček.
Krížovka z minulého čísla: „...do vášho života, ale táto koľaj je slepá.“ Výhercovia: Lucia K., Zuzana R., Miroslav Ľ.

Šéfredaktorka

Lucia Lizáková

T: 920/7801

E: lizakova.lucia@zsr.sk

Redakcia

Denis Dymo — dymo.denis@zsr.sk

Ria Feik Achbergerová —

feikachbergerova.ria@zsr.sk

Grafická úprava

Dávid Bozsaky — bozsaky.david@zsr.sk

Ondrej Mlynka — mlynka.ondrej@zsr.sk

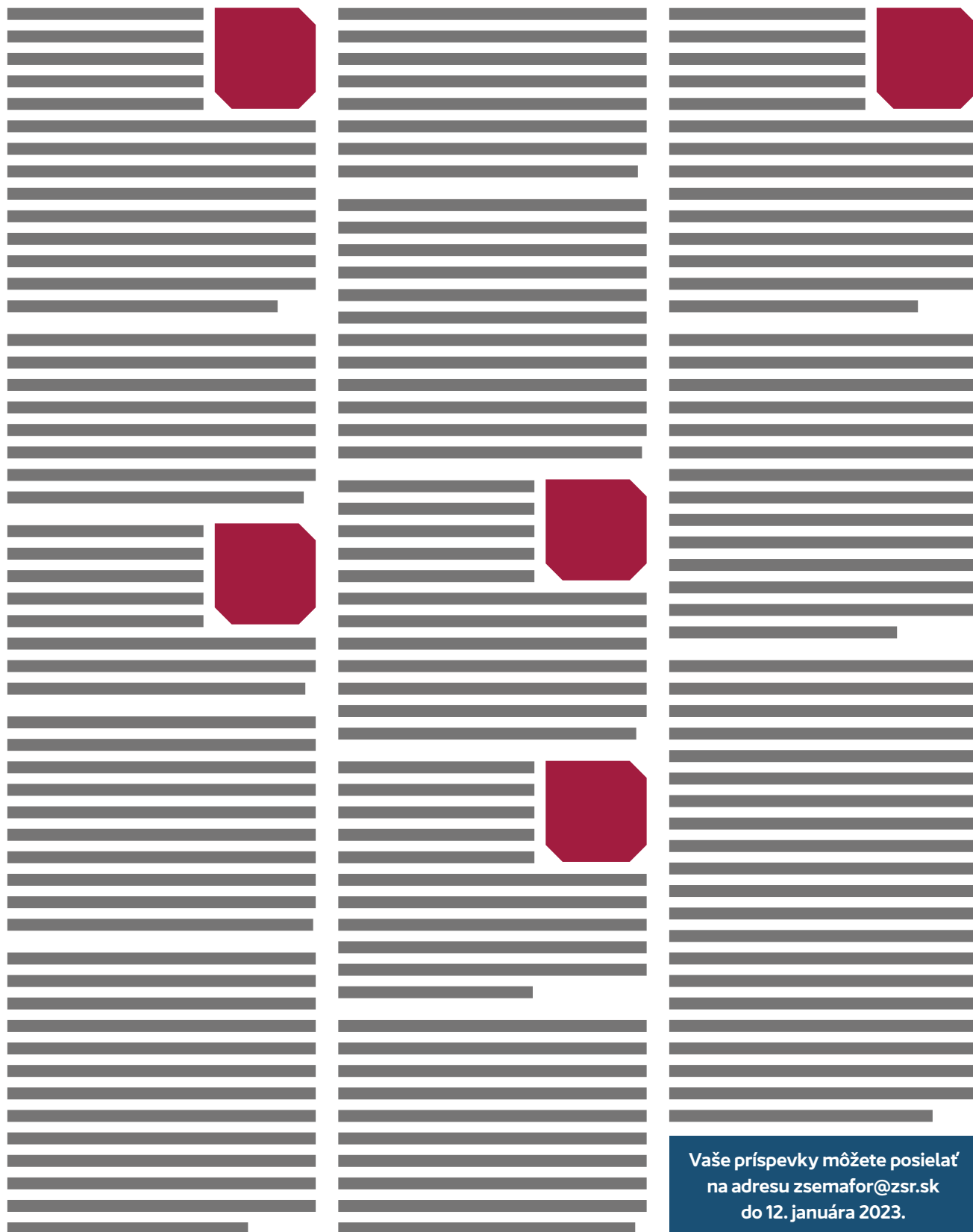
Interný časopis Železničný Semafor

Vydáva GR ŽSR, Odbor komunikácie a marketingu, riaditeľ: Ria Feik Achbergerová

Adresa redakcie: Bratislava, 813 61, Klemensova 8, e-mail: zsemafor@zsr.sk, www.zsr.sk

Tlač a distribúcia: 2ImPress, spol. s r. o., Vajnorská 135, 831 04 Bratislava

Blahoželáme

**Vaše príspevky môžete posilať
na adresu zsmafor@zsr.sk
do 12. januára 2023.**

Podakovanie

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

Spomíname

[Redacted text block]

Vianočná atmosféra neobišla generálne riaditeľstvo

Na generálne riaditeľstvo sa 8. decembra vrátila akcia Náš vianočný trh, ktorá sa uskutočnila v zasadačke č. 2 a 3 od 8. do 11. hod.

AUTOR: (red), SNÍMKA: Ondrej Mlynka

BRATISLAVA — Vianočné trhy sú neodmysliteľnou súčasťou Vianoc. Tie naše sú najmä o koníčkoch našich zamestnancov a niesli sa v príjemnej komornej atmosfére. Vybraní zamestnanci z celého GR ponúkali ostatným kolegom svoje domáce diela a výrobky, ktoré vyrábali postupne počas celého roka. Vybrať sa tak dalo z pestrej škály od náušníc, domáceho medu, vianočných oblátok, vaječného likéru, hačkovaných či štrikovaných výrobkov, adventných vencov či svietnikov až po domáce koláče či medovníky. Vybrať si vedel naozaj každý. O trhy bol tento rok podľa Odboru ľudských zdrojov veľký záujem, avšak do zasadačky sa zmestilo len 24 predávajúcich. Všetci si trhy užili v pokojnej vianočnej atmosfére a my sa už tešíme, čo naši zamestnanci vymyslia o rok.

Na priecestiach sa stalo mnoho tragédií, načo pridávať ďalšie?

To, že sa železničná doprava propaguje ako ekologická alternatíva k cestovaniu autom, už vieme dlho. Špecialista Oznamovacej a zabezpečovacej techniky vo Zvolene Tomáš Húšťava to však posunul ešte ďalej a na pracovisko cestuje výlučne na bicykli.

AUTOR: Denis Dymo, SNÍMKY: Archív T. Húšťavu

ZVOLEN — Dennodenne nachodí do práce na bicykli na trase Žiar nad Hronom — Zvolen a späť, čo je spolu každý deň cca 60 km, mesačne zhruba 1 200 — 1 500 km. Na konci novembra ukončil cyklistickú sezónu. Nabehané má tento rok však zhruba 10 000 kilometrov.

Od začiatku mája 2022 ste sa rozhodli chodiť do práce výlučne na bicykli, čo vás k tomu viedlo?

Celá úvaha a napokon realizácia dochádzania do práce na bicykli sa začala asi tak, že som sa raz v apríli s kolegom rozprával okrem iného aj o zdražovaní pohonných látok. V rámci rozhovoru som načrtnol myšlienku, že ak to pôjde takto ďalej, budeme všetci chodiť do práce bicyklami. Vtedy som ešte ani netušil, že to naozaj urobím. Postupne som nad tým uvažoval viac a viac a uvedomil som si, že vzdialenosť zo Žiaru do Zvolena je prijateľná, čas potrebný na prekonanie od vchodu po vchod je zhruba 1 hodina a nestojí to prakticky nič, iba nejakú amortizáciu bicykla. Pri priamom porovnaní s cestovaním vlakom je to len o nejakých 20 minút navyše na jednej ceste. Neváhal som a išiel som do toho. Stal sa z toho pre mňa životný štýl, akási nálepka.

Boli ste vždy takto športovo aktívny?

Prirodu milujem od detstva, k čomu ma viedli rodičia.

Vždy som mal rád potulky, spoznávanie okolia. V spojení s radosťou z prekonávania prekážok je bicyklovanie pre mňa životným štýlom. Aktívne bicyklujem prakticky už 22 rokov. Boli obdobia, keď som trochu poľavil, napríklad pri narodení mojich detí. Posledné roky som to ustálil na prijateľnú úroveň a odjazdil mesačne okolo 300 — 500 km, vždy v rámci možnosti a tak, aby som výraznejšie neobmedzoval rodinu. Okrem toho sa aj so synom venujeme sezónnej turistike najmä v Slovenskom raji.

Akú trasu takto každý deň absolvujete?

Zo Žiaru do Zvolena je to zhruba 28 až 30 kilometrov, v závislosti od trasy. Takže denne prejdem okolo 60 kilometrov.

Aké benefity vidíte v chodení do práce na bicykli? Ako to zmenilo váš denný rituál?

Z dnes často skloňovaného ekologického hľadiska sú to prakticky nulové emisie. S úsmevným pohľadom na vec je možné povedať, že je veľký rozdiel, keď ide 80 kg človek na 10 kg bicykli, a keď ide 80 kg človek na 2 000 kg železa vo forme auta napríklad v rámci jedného mesta. Za veľký benefit považujem obrovský vplyv na zdravie. Citeľná bola takmer okamžitá redukcia telesnej

hmotnosti, pravidelnost telesných procesov a v neposlednom rade výrazné zlepšenie výkonnosti, kondície a funkcie kardiovaskulárneho systému. Nikdy som sa necítil lepšie a zdravšie. Pri takejto veľkej dennej cyklistickej aktivite je však vhodné uvažovať aj o kĺbovej výžive kolagénom. Predsa, človek má len jedny kolenná.

Stali sa vám na vašej ceste už aj nejaké kuriozity?

Myslím, že to bolo niekedy na začiatku októbra, keď už býva včas ráno tma. V okolí obce Budča v časti cesty vedúcej poza rieku Hron, som v pozadí pred sebou zaregistroval veľký obrys niečoho ako medveď. Už som premýšľal, že čo urobím a ako z toho vyjsť len so škrabancom 😊. Nakoniec sa z toho vykľul asi 180-kilový diviak, ktorý na mňa civel. Skríp kol som na neho z celého hrdla. Našťastie pochopil a majestátne sa pobral na pole vedľa cesty. Odvtedy nosím na riadidlách bicykla pripevnený zvonček — roľníčku, ktorý používam pri turistike. Ako ďalšiu kuriozitu z ranných ciest bicyklom by som spomenul pomerne časté policajné kontroly na priecestí Budča, kde som už asi 4-krát fúkal do prístroja na detekciu alkoholu v dychu 😊.

Verím, že na železničných priecestiach si dávate pozor a dodržiavate zásady bezpečnosti, ako sa na správneho železničiara patrí.

Samozrejme. Železničné priecestia rešpektujem a z cyklistického hľadiska beriem ako STOP značku. Mnohí cyklisti si na aktivovanom priecestí často povedia, že keď nič nejde, tak že prebehnú. Ja som to zatiaľ nikdy neurobil. Práve pri takýchto rýchlych manévroch sa môže stať, že sa napríklad zakliesni koleso v koľaji a možný problém na seba nedá dlho čakať. Na priecestiach sa stalo mnoho zbytočných tragédií, tak prečo pridávať ďalšie?

A čo zlé počasie ako dážď, vietor, hmla a podobne? Neodradia vás?

Jednou z mojich povahových črt je prekonávanie výziev a zdolávanie pre iných možno neprekonateľných limitov. Dážď, vietor a chladné počasie sa na bicykli dajú hravo zvládnuť vhodným špecializovaným cyklistickým oblečením. Samozrejme, je veľký rozdiel zmoknúť, keď je vonku slnečno a 30 stupňov a ak sú vonku 4 stupne a vietor. Do toho vstupuje aj telesná odolnosť, ktorá je u každého človeka iná a je silno individuálna. Niekomu je zima aj pri 20-stupňovom zamračenom dni. Najlepšie je, keď

si človek sám na sebe vyskúša, pri akom oblečení a akej teplote, prípadne poveternostných podmienkach, sa ako cíti. Pri nevhodnom oblečení sa veru dá prechladnúť aj na bicykli. Najmä, keď je sebavedomie príliš vysoké. Veľmi dôležité je vhodné osvetlenie vpredu aj vzadu, v hmlistom počasí ani nehovoriac. Tu by som nikdy nešetril.

Čo na vaše odhodlanie hovoria kolegovia v práci? Neinšpirovali ste niekoho?

Určite. Jeden kolega, tiež cyklista, išiel niekoľkokrát na bicykli z Krupiny do Zvolena. Podľa jeho vyjadrení je najvýraznejším problémom nebezpečenstvo na ceste hroziace od idúcich áut. Niektorí vodiči jazdia veľmi nebezpečne a bezohľadne a cyklistov doslova nemajú radi. Našťastie na trase Žiar — Zvolen, idúc po starej ceste, nie je taká hustota premávky a cesta je pre cyklistov relatívne bezpečná. Poďakovanie patrí nášmu vedúcemu SMSÚ KT Zvolen, ktorý toleruje moje občasné drobné meškanie spôsobené križovaním s vlakmi na priecestiach, prípadne policajnými kontrolami.

Určite si vediete aj nejaké osobné štatistiky. Pochváľte sa nám.

V telefóne si evidujem úplne všetko — od dátumov cez časové začiatky a konce trás, priebeh trasy a rôzne nezvyčajnosti a poznámky. Rovnako podrobne sledujem prejdené kilometre pneumatík, reťaze a podobne. Mesačný objem dochádzania do práce na bicykli predstavuje asi 1 200 až 1 500 kilometrov, v závislosti od počtu pracovných dní a dochádzky. Pri takomto množstve prejdených kilometrov je veľmi dôležité sledovať stav bicykla a jeho komponenty. Za predpokladu, že sezónu začnem v marci a skončím v novembri, je to spolu asi 13 500 kilometrov, čo je už úctyhodná porcia a rozhodne to nie je pre každého. Tento rok mám na konte asi 10 000 kilometrov a dobrý pocit z toho s vedomím, že sa to dá.

Plánujete v tom po zime pokračovať? Prípadne, premýšľate nad nejakými novými športovými či možno aj nešportovými výzvami?

Jednoznačne. Počas zimného obdobia je mojou obľúbenou náhradou plávanie a stacionárny bicykel, prípadne korčuľovanie. Pri Žiari máme také väčšie jazero, a tam zvyknem sám, ale aj s rodinou stráviť celý deň na ľade. Ale bicykel mi je aj tak najbližší. Už teraz sa teším, keď otvorím novú cyklistickú sezónu 2023 a sadnem naň zas po zime.

Podporte

Železnice Slovenskej republiky

v 11. ročníku ankety NAJZAMESTNÁVATEĽ roku 2022.

Možnosť hlasovať trvá až do 31.12.2022.

Svoj hlas môžete odovzdať na stránke

najzamestnavatel.sk

Za podporu vám ĎAKUJEME

**Váš stabilný a spravidla
dlhoročný zamestnávateľ**